

Nr 464

Av herr Nelander m. fl., om en särskild utredning av frågan om samordning mellan tjänstepension och folkpension.

Vid tillsättandet av 1951 års pensionsutredning med uppgift att utreda den statliga personalpensioneringen och därmed sammanhängande frågor anförde dåvarande chefen för civildepartementet till statsrådsprotokollet (23 februari 1951), att de spörsmål utredningen hade att ta ställning till sedan länge varit aktuella. På grund härav ansåg departementschefen att en utredning borde komma till stånd, trots att statsmakterna ännu inte tagit ställning till de förslag om en allmän pensionsförsäkring, som förelåg fr. o. m. den 12 oktober 1950 (det s. k. principbetänkandet).

Vi instämmer i att de frågor som 1951 års pensionsutredning har att handha redan vid utredningens tillsättande pockade på en snar lösning. Vi anser det därför synnerligen viktigt att lösningar av frågor, som direkt berör pensionärens förhållanden snarast kommer till stånd.

1951 års pensionsutredning har nu arbetat i fem år men har ännu icke i något betänkande antytt efter vilka vägar de statsanställdas pensionsproblem skulle kunna lösas. I den riksdagsberättelse, som avgavs till 1955 års riksdag, meddelades att utredningen beräknade kunna lägga fram ett principbetänkande under år 1955. Något sådant har som ovan antytts emellertid icke avgivits. I arbetsberättelsen till årets riksdag motiveras detta med hänvisning till det ovissa läge, vari frågan om en allmän pensionsförsäkring nu befinner sig. Man räknar dock med att förutsättningar skall föreligga för avgivande av ett principbetänkande under loppet av år 1956. Då det finns anledning antaga att ett principbetänkande icke kan komma att innehålla konkreta förslag till lösning av de olika frågekomplex som utredningen har att undersöka, kan man redan nu förmoda att mycket lång tid alltjämt återstår innan de i utredningsdirektiven angivna arbetsuppgifterna lösts.

Genom att den s. k. Åkesonska utredningen hösten 1955 lagt fram sitt slutbetänkande om allmän pensionsförsäkring (SOU 1955: 32) — vilket föranlett socialministern att i årets statsverksproposition anmäla att en proposition utmynnande i en allmän pensionsreform kommer att föreläggas riksdagen, dock ej under år 1956 — har 1951 års pensionsutredning, som enligt sina direktiv har att ägna uppmärksamhet åt en allmän pensionsförsäkrings inverkan på den statliga personalpensioneringen, nu erhållit så stora och tidskrävande arbetsuppgifter att en detaljlösning av

statsanställdas sedan lång tid tillbaka aktuella pensionsproblem ter sig än mera avlägsen om inte särskilda åtgärder vidtagas.

Bland de frågor som ständigt åstadkommit irritation torde samordningen mellan tjänstepension och folkpension vara den största. Den allvarligaste kritiken har här riktats mot den reducering av tjänstepensionen som skett beroende på att folkpension utgår. Med rätta har denna reducering uppfattats som ett brott mot principen om pensionens oantastbarhet. I motion i andra kammaren nr 274 år 1951 av herr Nihlfors m. fl. har motive-ringarna för den starka kritiken redovisats. Genom att många statsanställda numera bereds möjlighet att kvarstå i tjänst ett eller annat år efter ordinarie pensionsålder och i växande grad använder sig härav till fördel bl. a. för statsverket stärks kravet på att frågan om samordningen mellan tjänste- och folkpensionen snarast får en tillfredsställande lösning. Vid riksdagsbehandlingen år 1951 av ovannämnda motion uttalade sig riksdagen för att den väckta frågan borde upptagas såsom en av de första etapperna i 1951 års pensionsutrednings arbete.

Med hänsyn till vad som ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t begära att frågan om samordning mellan tjänstepension och folkpension bryts ut ur 1951 års pensionsutredning och görs till föremål för en förutsättningslös särskild utredning samt att denna bedrivs så skyndsamt att förslag kan föreläggas 1957 års riksdag.

Stockholm den 26 januari 1956

Eric Nelander

Sven Gustafson
i Göteborg

Brita Elmén

Ruth Ager

Gerda Höjer
